

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางประชากรและพื้นฐานครอบครัวของเด็กนักเรียนกับพฤติกรรมการอ่านวารสาร และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านวารสารกับระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการอ่านวารสารและการเลือกอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านประชากรและปัจจัยพื้นฐานของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านวารสารกับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุ 10-14 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้น ป.6 - ม.3 ของโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 352 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านวารสาร ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการอ่านวารสาร และส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิความรู้ทั่วไป โดยได้ทดสอบกับประชากรบางส่วนจำนวน 30 คน แนะนำแบบสอบถามในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับภูมิความรู้ทั่วไป มาหาค่าความน่าเชื่อถือ ตามสูตร KR21 มีค่าเท่ากับ 0.86

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ยสำหรับข้อมูลทั่วไปในส่วนที่ 1-3 และใช้ค่าสถิติ ไคสแควร์ หาค่าความสัมพันธ์ ในส่วนที่ 4 สำหรับวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ซึ่งประมวลผล โดยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทางด้านประชากร เด็กนักเรียนจาก 8 โรงเรียน จำนวน 352 คน เป็นเพศชาย 158 คน เพศหญิง 194 คน มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มากที่สุด รองลงมา คือ มัธยมศึกษาปีที่ 1 อายุ 12 ปีมากที่สุด รองลงมา คือ อายุ 13 ปี

1.2 พื้นฐานครอบครัว เด็กนักเรียนมาจากครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ย เดือนละ 5,000-10,000 บาท มากที่สุด รองลงมา คือ ต่ำกว่า 5,000 บาท และ 20,000 บาทขึ้นไป ตามลำดับ ระดับการศึกษาของบิดา/ผู้ปกครองชาย คือ ประถมศึกษา รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย และปริญญาตรี ตามลำดับ ระดับการศึกษาของ มารดา/ผู้ปกครองหญิง คือ ประถมศึกษา มากที่สุด รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย และปริญญาตรี ตามลำดับ อาชีพของบิดา/ผู้ปกครองชาย มีอาชีพรับราชการมากที่สุด รองลงมา คือ รับจ้าง และทำงานบริษัท ตามลำดับ อาชีพของมารดา/ผู้ปกครองหญิง มีอาชีพแม่บ้านมากที่สุด รองลงมา คือ ค้าขายและรับราชการ ตามลำดับ

1.3 พฤติกรรมการอ่าน เด็กนักเรียนอ่านวารสารทุกวัน หรือเกือบทุกวัน มากที่สุด รองลงมา คือ อ่านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ปริมาณการอ่านวารสาร เด็กนักเรียนอ่านวารสารจำนวนเดือนละมากกว่า 4 ฉบับ มากที่สุด รองลงมา คือ อ่านเดือนละ จำนวน 2 ฉบับ ส่วนประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน คือ การ์ตูนข้ามัน ประเภทชายหัวเราะ ตลาคตลก ด้วยตนเอง มากที่สุด รองลงมา คือ การ์ตูนข้ามันประเภท นิทาน/นิยาย/เรื่องแต่ง

1.4 พฤติกรรมการซื้อวารสาร เด็กนักเรียนที่ซื้อวารสารเป็นของตนเอง ร้อยละ 54.8 วารสารที่ซื้อส่วนใหญ่ ได้แก่ ประเภท การ์ตูนต่าง ๆ และวารสารสำหรับเด็กและเยาวชน ได้แก่ ชายหัวเราะ โดเรมอน มหาสนุก เชอกับฉัน ทราวย สวิตา เป็นต้น เด็กนักเรียนหญิง ซื้อมากกว่าเด็กนักเรียนชาย เด็กนักเรียนชั้น ม.3 ซื้อมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ม.2 และ ป.6 ครึ่งเรือนส่วนใหญ่ซื้อวารสาร ผู้ที่ซื้อ ได้แก่ พ่อ แม่ มากที่สุด ครึ่งเรือนที่ซื้อวารสารเป็นครึ่งเรือนที่มีรายได้ 20,000 บาท ขึ้นไปมากที่สุด รองลงมา คือ ครึ่งเรือนที่มีรายได้ 10,000-15,000 บาท อาชีพของ บิดา/ผู้ปกครองชาย ที่ซื้อวารสารมากที่สุด คือ อาชีพรับราชการและรับจ้าง อาชีพของ มารดา/ผู้ปกครองหญิง ที่ซื้อวารสารมากที่สุด คือ อาชีพแม่บ้าน

1.5 พฤติกรรมการอ่านวารสารในครอบครัว ปรากฏว่า เด็กนักเรียนอ่านวารสารบ้างบางฉบับ มากที่สุด ร้อยละ 53.4 สาเหตุที่เด็กนักเรียนไม่ได้อ่าน เพราะ อ่านแล้วไม่สนุก และไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหาในวารสาร

1.6 พฤติกรรมการอ่านวารสารในโรงเรียน พบว่า เด็กนักเรียนอ่าน บ้างบางฉบับ มากที่สุด ร้อยละ 86.9 สาเหตุที่นักเรียนไม่ได้อ่านวารสารในโรงเรียน ก็เพราะ วารสารของโรงเรียนไม่น่าสนใจ

1.7 พฤติกรรมการอ่านวารสารในสถานที่อื่น ๆ พบว่า เด็กนักเรียนอ่านวารสารในสถานที่อื่น ๆ จำนวน ร้อยละ 86.6 สถานที่ที่เด็กนักเรียนไปอ่าน คือ

ขอยืมเพื่อนอ่านมากที่สุด ร้อยละ 59.4 และอ่านตามร้านขายหนังสือ รองลงมา จำนวนร้อยละ 44.6

1.8 ความคิดเห็นของเด็กนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการอ่านวารสาร พบว่า เด็กนักเรียนใช้ข้อมูลจากการอ่านวารสารมาประกอบการเรียนหรือทำรายงานมากที่สุด ร้อยละ 71.6 เด็กนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการอ่านวารสารมีประโยชน์ คือ เด็กนักเรียนชายได้รับความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด ร้อยละ 79.6 รองลงมาคือ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ร้อยละ 77.1 เด็กนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นว่าได้ได้รับความสนุกสนาน บันเทิง และเพลิดเพลิน มากที่สุด ร้อยละ 86.7 รองลงมาคือได้รับความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 80.3 เมื่อแยกตามระดับชั้นเรียนแล้ว ปรากฏว่าเด็กนักเรียนชั้น ม.3 มีความคิดเห็นว่าได้ได้รับความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด รองลงมา คือ เด็กนักเรียน ป.6 เห็นว่า เมื่ออ่านวารสารแล้วทำให้ผลการเรียนดีขึ้นบ้าง มากที่สุด ร้อยละ 80.4 ผู้ให้คำแนะนำในการอ่านวารสาร คือ สนใจหาอ่านด้วยตนเองมากที่สุด ร้อยละ 67.9 รองลงมา คือ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชี้อให้อ่าน เมื่อเกิดความสงสัยจากการอ่านวารสารแล้ว เด็กนักเรียนจะถามพ่อ แม่ ผู้ปกครองมากที่สุด ร้อยละ 48.6 รองลงมาคือ เพื่อน ร้อยละ 23.6

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยประชากร พื้นฐานครอบครัว กับพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน ปรากฏผลดังนี้

2.1.1 เพศของเด็กนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านวารสาร(เป็นไปตามสมมติฐาน)

ในด้านความบ่อยครั้งของการอ่านวารสาร คือ เพศหญิงอ่านมากกว่าเพศชาย เพศชายไม่เคยอ่านวารสารเลยมากกว่าเพศหญิง แสดงว่าเพศมีความสัมพันธ์กับความถี่ หรือความบ่อยครั้งในการอ่านวารสาร

ในด้านปริมาณการอ่าน ปรากฏว่า เพศมีความสัมพันธ์กับปริมาณการอ่านวารสาร คือ เด็กนักเรียนหญิงอ่านวารสารมากกว่า 4 ฉบับใน 1 เดือน คือ ร้อยละ 36.6 ในขณะที่เด็กนักเรียนชายเพียงร้อยละ 33.8 และเด็กนักเรียนอ่านวารสารน้อยที่สุดในแต่ละเดือน คือ 1 ฉบับ พบว่า เด็กนักเรียนชายอ่านน้อยกว่าเด็กนักเรียนหญิงคือ ร้อยละ 18.2 แต่เด็กนักเรียนหญิงอ่านร้อยละ 14.9

ในด้านประเภทของวารสาร คือ เพศมีความสัมพันธ์กับประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน คือ เด็กนักเรียนหญิงชอบอ่านการ์ตูน ประเภทนิทาน นิยาย ส่วนเด็กนักเรียนชายชอบการ์ตูนข้ามัน เด็กนักเรียนชายชอบอ่านหนังสือประเภทวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และกีฬา มากกว่าเด็กนักเรียนหญิง

2.1.2 อายุของเด็กนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านวารสารปรากฏผลดังนี้

ในด้านความบ่อยครั้งของการอ่านวารสาร ไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของเด็กนักเรียน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่า อายุไม่มีผลต่อการอ่านวารสารบ่อยครั้งของเด็กนักเรียน

ในด้านปริมาณการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กับอายุของเด็กนักเรียน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่า อายุไม่มีผลต่อปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน

ในด้านประเภทของวารสาร มีความสัมพันธ์กับอายุของเด็กนักเรียน (เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่า อายุมีผลต่อประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน

2.1.3 ระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านของเด็กนักเรียน ปรากฏว่า

ในด้านความบ่อยครั้งในการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนกับระดับชั้น มีความสัมพันธ์กัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

ในด้านปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนกับระดับชั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

ในด้านประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่านกับระดับชั้นมีความสัมพันธ์กัน (เป็นไปตามสมมติฐาน)

2.1.4 รายได้ของครัวเรือนของเด็กนักเรียน มีความสัมพันธ์กับการอ่านวารสาร ปรากฏว่า

ในด้านความบ่อยครั้ง ในการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนกับรายได้ของครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

ในด้านปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนกับรายได้ของครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

ในด้านประเภทของวารสารที่นักเรียนอ่านกับรายได้ของครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

2.1.5 อาชีพของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน ปรากฏว่า

ในด้านบ่อยครั้งในการอ่านวารสาร ไม่มีความสัมพันธ์กันกับอาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ของนักเรียน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่าอาชีพของครัวเรือนไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่านวารสาร ในด้านความบ่อยครั้งของการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน

ในด้านปริมาณการอ่านวารสารไม่มีความสัมพันธ์กันกับอาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครองของเด็กนักเรียน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่าอาชีพของครัวเรือนไม่มีผลต่อปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน

ในด้านประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่านกับอาชีพของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน)

2.1.6 การศึกษาของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน ปรากฏว่า

ในด้านบ่อยครั้ง ไม่มีความสัมพันธ์กันกับการศึกษาของครัวเรือน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่า การศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครองไม่มีผลในการกำหนดให้เด็กนักเรียนอ่านวารสารบ่อยครั้ง

ในด้านปริมาณการอ่านวารสาร ไม่มีความสัมพันธ์กันกับการศึกษาของครัวเรือน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่า การศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครองไม่มีผลในการกำหนดให้เด็กนักเรียนในด้านปริมาณการอ่าน

ในด้านประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่านไม่มีความสัมพันธ์กันกับการศึกษาทางครอบครัว (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน) แสดงว่า การศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครองไม่มีผลในการกำหนดให้เด็กนักเรียนในด้านประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านกับระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียน ซึ่งภูมิความรู้ทั่วไป หมายถึง สาระความรู้ในด้านศิลปะ วัฒนธรรม กีฬา สิ่งแวดล้อม โภชนาการ ภาษา เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ ตามแบบทดสอบ ปรากฏผลดังนี้

2.2.1 ในด้านความบ่อยครั้ง การอ่านวารสารของเด็กนักเรียน ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไป (เป็นไปตามสมมติฐาน)

2.2.2 ในด้านปริมาณการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไป (เป็นไปตามสมมติฐาน)

2.2.3 ในด้านประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับระดับภูมิความรู้ทั่วไป (เป็นไปตามสมมติฐาน)

อภิปรายผล

1. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านประชากร พื้นฐานครอบครัว กับพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน

จากการที่ปัจจัยทางด้านประชากร คือ เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่าน ในด้านความบ่อยครั้ง เพศ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่าน เพศหญิงและเพศชาย มีความแตกต่างกันในด้านความบ่อยครั้งในการอ่าน ส่วนในด้านปริมาณการอ่าน เพศ มีความสัมพันธ์กับปริมาณการอ่าน เด็กนักเรียนหญิงอ่านวารสารจำนวนฉบับใน 1 เดือนมากกว่าเด็กนักเรียนชาย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฮอร์ดันไคค์ (Hildreth, 1958) คือ เด็กหญิงจะสนใจหนังสือของเด็กชาย เช่น หนังสือเรื่องเกี่ยวกับม้า โคบาล และนิยายผจญภัย ส่วนเด็กชายจะไม่สนใจหนังสือของเด็กหญิง เช่น นิยายรัก ชีวิตภายในบ้าน หรือโรงเรียน และในด้านประเภทของหนังสือที่เด็กนักเรียนชอบอ่าน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับเพศ สอดคล้องกับผลงานวิจัย คือ เด็กชายและเด็กหญิงมีความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกัน วัยรุ่นชายชอบหนังสือที่มีความเคลื่อนไหวเอาจริงเอาจัง สารคดี วัยรุ่นหญิงชอบเรื่อง ความรัก นวนิยาย เพศ คือปัจจัยที่ทำให้เด็กสนใจอ่านหนังสือที่แตกต่างกัน (รัฐจวน อินทรกำแหง, 2525.) และสอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างของบุคคล (Klapper 1967 : 49) ที่ว่าบุคคลจะมีกระบวนการเลือกสรรของตนเอง สอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นทางสังคม (De Fleur 1970 : 122-124) ที่ว่าเด็กชายสนใจเรื่องเกี่ยวกับการสงครามและการผจญภัย เด็กหญิงสนใจอ่านหนังสือ ประเภทดังกล่าวน้อยกว่า ทั้งนี้เป็นเพราะความแตกต่างระหว่างเพศ และจากการวิจัยของ ปราณี เชียงทอง (ปราณี เชียงทอง, 2526.) ที่ว่า เด็กหญิงและเด็กชายเริ่มสนใจอ่านหนังสือตามความสนใจของแต่ละเพศ ซึ่งแตกต่างกัน เด็กชายชอบเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ลึกลับ เด็กหญิงชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน สัตว์เลี้ยง ธรรมชาตินวนิยาย

ส่วนปัจจัยประชากรในด้านอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้ง ปริมาณการอ่าน และประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน ระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งและประเภทของวารสารที่อ่าน แต่ปริมาณในการอ่านไม่มีความสัมพันธ์กัน และ ปัจจัยประชากร เรื่องพื้นฐานครอบครัว คืออาชีพ รายได้ การศึกษาของบิดามารดา/ผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านแสดงว่าขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัย ของ รัฐจวน อินทรกำแหง (รัฐจวน อินทรกำแหง, 2525.) กล่าวว่า

ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นเพศเดียวกันสนใจอ่านแตกต่างกัน คือ อายุ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เช่น ทางบ้าน โรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การอ่านแตกต่างกัน และงานวิจัยของ ไพเราะ เรื่องศิริ (ไพเราะ เรื่องศิริ, 2524.) ที่ว่า ความสนใจในการอ่านหนังสือการ์ตูนด้านต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกับอายุ ลำดับการเกิด และอาชีพของบิดามารดา

อย่างไรก็ตาม การวิจัยในครั้งนี้นับว่า ปัจจัยประชากรด้านอายุ ไม่มีผลต่อการอ่านในด้านความบ่อยครั้ง และปริมาณการอ่าน ระดับชั้นเรียนไม่มีผลต่อพฤติกรรมการอ่าน ในด้านปริมาณการอ่านเนื่องจากวัยและประเภทของวารสารที่อ่านของเด็กนักเรียนที่ศึกษาเป็นวัยใกล้เคียงกัน อยู่ในเกณฑ์ระดับอายุและระดับชั้นเรียนใกล้เคียงกัน ตามทฤษฎีลำดับชั้นทางสังคม (De Fleur 1970 : 122-124) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ เช่น อ่านหนังสือที่คล้ายคลึงกันมักอยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกัน และ รัญจวน อินทรกำแหง (รัญจวน อินทรกำแหง, 2525.) ได้พบว่า วัยรุ่นทั้ง 2 เพศ ใกล้กับวัยของผู้ใหญ่นั้น ความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกันอยู่มากนั้นจะค่อย ๆ ลดลง และงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งพบว่า เด็กนักเรียนไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนการอ่านหนังสือจากครูบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง (ไพเราะ เรื่องศิริ, 2524.)

ดังนั้นผลสรุปการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยประชากรเรื่องเพศที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการอ่าน คือ ความบ่อยครั้งในการอ่าน ปริมาณการอ่าน วารสารมากน้อย และประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน ส่วนปัจจัยประชากรเรื่องระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งและประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน ระดับชั้นมีความสัมพันธ์กับความบ่อยครั้งและประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้นแสดงว่าปัจจัยประชากรและพื้นฐานครอบครัวเป็นตัวกำหนดให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านแตกต่างกัน ทั้งในด้านความบ่อยครั้ง ปริมาณ และประเภทของวารสารที่อ่าน ทั้งนี้เพราะวารสารเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ยังมีราคาแพง การเข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ยังมีอยู่น้อย เด็กนักเรียนที่อยู่ในพื้นฐานครอบครัวต่ำก็ยังมีโอกาสน้อย และยังไม่ค่อยมีอ่านในห้องสมุดโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนจากครอบครัวยังไม่ค่อยมี หรือ ครอบครัวยังไม่ค่อยมีบทบาทในการสนับสนุนส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน และเด็กนักเรียนส่วนใหญ่ใช้วารสารเป็นประโยชน์ในการเรียนและการทำรายงาน ซึ่งแสดงว่า ปัจจุบันครูได้ปรับปรุงวิธีการสอน คือ ได้ให้เด็กนักเรียนแสวงหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ นอกเหนือจากหนังสือและตำราในหลักสูตร ซึ่งแสดงว่าวารสารได้เข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นในด้านการให้สาระความรู้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียน
กับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียน

จากการที่พฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนคือบ่อยครั้งในการอ่าน ปริมาณการอ่าน และประเภทของวารสารที่นักเรียนอ่านมีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไป แสดงว่าเด็กนักเรียนที่เปิดรับสื่อมวลชนมาก ย่อมมีภูมิความรู้ทั่วไปในด้านต่างๆ มาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยและค้นพบโดยทั่วไปที่ว่าปริมาณและความสม่ำเสมอในการอ่านหนังสือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ (S. Wade and W. Schramm, 1969) การอ่านหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้ สูงกว่าการดูโทรทัศน์ (S. Chaffee and J. Schleuder, 1986)

ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า พฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนคือ ความถี่ ปริมาณ และประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนชอบอ่าน มีความคาดหวังจากวารสารว่า การอ่านจะช่วยให้เขาเป็นคนมีความรู้ทันสมัยได้ (Katz, E. and others, 1974) การอ่านหนังสือมีความสัมพันธ์สูงอย่างคงเส้นคงวากับความรู้ (L. Becker and S. Dunwoody, 1987) นั่นคือ ผลของการอ่านวารสารย่อมก่อให้เกิดการเรียนรู้หรือมีความรู้เกี่ยวกับการอ่านวารสารนั้นๆ

จากที่ได้กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการอ่านวารสารของเด็กนักเรียนมีความสัมพันธ์ต่อภูมิความรู้ทั่วไป เด็กนักเรียนจะมีภูมิความรู้ทั่วไปสูงจากสื่อวารสาร แต่ทั้งนี้เด็กนักเรียนจะมุ่งแสวงหาภูมิความรู้ทั่วไปได้ดีก็ต่อเมื่อ เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านวารสารที่มีเนื้อหาและประโยชน์ในด้านสาระและความรู้ต่าง ๆ เท่านั้น

พฤติกรรมการอ่านวารสารในด้านความบ่อยครั้ง ปริมาณ และประเภทของวารสารที่เด็กนักเรียนอ่าน มีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไปด้านต่าง ๆ คือ ด้านศิลป วัฒนธรรม กีฬา สิ่งแวดล้อม โภชนาการ ภาษา เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ ปัจจัยประชากรและพื้นฐานครอบครัว เช่น เพศ อายุ ระดับชั้น รายได้ การศึกษา อาชีพของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านของเด็กนักเรียนทั้งในด้านความบ่อยครั้ง ปริมาณ ประเภทของวารสาร ทั้งนี้ พื้นฐานครอบครัวมีส่วนสำคัญต่อการกำหนดพฤติกรรมการอ่านของเด็กนักเรียน ถ้าพื้นฐานครอบครัวดี เด็กนักเรียนย่อมมีพฤติกรรมในการอ่านที่ดี เลือกอ่านวารสารที่ให้สาระความรู้ ครบถ้วนมีบทบาทในการสนับสนุนให้เด็กนักเรียนอ่านวารสารที่มีสาระความรู้ต่อตัวเด็กนักเรียน จึงสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการอ่านวารสารมีความสัมพันธ์กับระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1.1 ในการทำวิจัยต่อไป ควรศึกษาถึงปัจจัยและสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนไม่สนใจอ่านวารสารประเภทที่มีเนื้อหาทางวิชาการหรือความรู้

1.2 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยประชากร และพื้นฐานครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านวารสาร และพฤติกรรมการอ่านวารสารมีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไปเท่านั้น หากสามารถศึกษาวิจัยถึงพฤติกรรมการอ่านวารสารจะมีผลหรือมีอิทธิพลต่อระดับสติปัญญาได้หรือไม่ ก็จะทำให้มองเห็นผลจากอิทธิพลของสื่อประเภทวารสารที่มีผลต่อการพัฒนาในด้านสติปัญญาของเด็กและเยาวชน

1.3 ในการทำวิจัยต่อไป ควรศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่ออื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ มีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียน

1.4 ผลการวิจัยครั้งนี้ใช้อ้างอิงได้เฉพาะเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น ดังนั้น การทำวิจัยต่อไป เห็นควรขยายขอบเขตการวิจัยให้กว้างขวางครอบคลุมประชากรทั่วประเทศได้ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ในแง่ของประชากรที่อยู่ในเมืองและประชากรที่อยู่ในชนบท

1.5 เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ คือในด้านสถิติที่ใช้ คือ ไคสแควร์ ยังไม่สามารถหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้อย่างลึกซึ้งในด้านประชากรที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างของเด็กนักเรียนในกรุงเทพมหานคร ก็ยังไม่กว้างขวางพอที่จะเป็นตัวแทนของเด็กนักเรียนทั้งหมด การทดสอบระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียนยังไม่รัดกุมพอ การทำวิจัยในเรื่องนี้ต่อไปเห็นควรใช้สถิติที่ลึกซึ้งคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของประชากรให้ครอบคลุมมากขึ้น สร้างแบบทดสอบที่รัดกุมที่สามารถวัดผลได้

2. ข้อเสนอแนะทั่วไป

2.1 เนื่องจากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมการอ่านของเด็กนักเรียนมีความสัมพันธ์กับภูมิความรู้ทั่วไป แต่จากการศึกษาพบว่า ปริมาณวารสารของเด็กและเยาวชนที่ให้ความรู้ทั่วไปแก่เด็กนั้น ยังมีปริมาณไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเด็กและเยาวชน ดังนั้น ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการผลิตสื่อวารสาร ควรให้ความสำคัญในการผลิตสื่อประเภทนี้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชน

2.2 สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา มีส่วนในการโน้มน้าวให้เด็กนักเรียนอ่านวารสารที่เป็นประโยชน์ในด้านภูมิความรู้ทั่วไป เห็นควรให้มีการรณรงค์ให้สถาบันทั้งสองมีส่วนและมีบทบาทในเรื่องนี้ให้มากขึ้น

2.3 เพศเป็นสิ่งที่สำคัญในการกำหนดให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านวารสาร เพื่อเพิ่มระดับภูมิความรู้ทั่วไปของเด็กนักเรียน ฉะนั้น ผู้ผลิตวารสารควรคำนึงถึงเพศของเด็ก เพื่อที่จะเป็นปัจจัยในการกำหนดประเภทของวารสารและเนื้อหาของวารสารให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี